БАНКІВСЬКА СПРАВА

УКРАЇНА

Науково-практичне видання.
Виходить 12 разів на рік
Видається із січня 1995 року

№ 6 (114) — 2013

ЗМІСТ

ПРОБЛЕМИ МАКРОЕКОНОМІКИ

Олександр Дзюблюк, Тетяна Запаранюк. Грошово-кредитна політика як ключовий інструмент подолання фінансової кризи у розвинутих країнах 3

Сергій Ходакевич. Заходи державної політики в банківській сфері у світлі структурної перебудови економіки 18

Тетяна Остапенко. Контроль як функція менеджменту зовнішньоекономічної діяльності 29

Марія Коробенко. Аналіз фінансової стійкості банківського сектору України 38

Ольга Уткина. Комунікаційна політика Національного банку України та валютний курс 61

БАНКІВСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ

Володимир Бобиль. Розвиток альтернативного банкінгу в Україні 75

Олег Колодізєв, Дар'я Гонтар. Узагальнення підходів до класифікації вартості банку 82

АНАЛІЗУЮТЬ НАУКОВЦІ

Олексій Васильєв. Синергетична модель саморегулювання ринку праці в умовах кризи 91

Олег Шевчук, Оксана Шевчук. Сучасний стан та перспективи споживчого кредитування в Україні 97

Київ • ЗНАННЯ • 2013

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІБЛІОТЕКА 11

Зміст. Продовження

Галина Кришталь. Система управління кредитними ризиками комерційних банків 105

Таміла Щербакова. Сучасні тенденції реалізації конкурентної політики 113

РЕЦЕНЗІЇ

Олексій Плотніков. Нова філософія розвитку геофінансового простору 123

Contents 128

***Індекс журналу в каталозі передплатних видань України* 74060.**

Постановою президії ВАК України від 30 березня 2011 р. № 1-05/3 журнал "Банківська справа" внесено до Переліку № 1 наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт з економічних наук на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук.

Головний редактор — В.Д. БАЗИЛЕВИЧ

Редакційна рада: А.С. ГАЛЬЧИНСЬКИЙ, В.М. ГЕЄЦЬ, В.О. ЛИТВИЦЬКИЙ, А.М. МОРОЗ, А.І. СТЕПАНЕНКО.

Редакційна колегія: В.Д. БАЗИЛЕВИЧ, В.А. ГЛАДКИЙ — заступник головного редактора, В.П. РОЗУМНИЙ — відповідальний секретар, О.В. ВАСЮРЕНКО (м. Харків), Н.І. ГРАЖЕВСЬКА (м. Київ), Г.В. ЗАДОРОЖНИЙ (м. Харків), В.І. КАРАСЬОВ (м. Київ), Т.Т. КОВАЛЬЧУК (м. Київ), В.Д. ЛАГУТІН (м. Київ), І.О. ЛЮТИЙ (м. Київ), І.І. МАЗУР (м. Київ), В.І. МІЩЕНКО (м. Київ), С.В. НАУМЕНКОВА (м. Київ), К.В. ПАЛИВОДА (м. Київ), С.М. ПАНЧИШИН (м. Львів), Т.С. СМОВЖЕНКО (м. Львів).

Над журналом працювали: Ю.М. Слуцька, Л.В. Кирпич, Л.С. Кулешова, О.С. Кузуб, С.А. Торба, К.М. Кононученко, Ю.М. Проценко, Л.І. Жиборовська.

Видання зареєстровано в Державній реєстраційній службі України.
Свідоцтво КВ № 19030-7910ПР від 05.07.2012.

Усі права застережено. Передруки і переклади дозволяються лише за згодою автора та редакції. Редакція не обов'язково поділяє думку автора. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та іншої інформації несуть автори публікацій. Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе рекламодавець.

Адреса редакції: 01030, м. Київ, вул. Стрілецька, 28.

Тел.: (044) 272-42-91; факс: (044) 234-23-36.

E-mail: *journal@znannia.com.ua http://www.banking.com.ua*
Засновник — Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Видавець — Видавництво "Знання", 01030, м. Київ, вул. Стрілецька, 28

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3596 від 05.10.2009 р.

Журнал розповсюджується тільки за передплатою.

Підписано до друку 22.07.2013. Формат 70×108 1/16. Папір офс. №1.
Друк офс. Гарнітура шкільна.
Ум. друк. арк. 11,2. Обл.-вид. арк. 11,4. Наклад 300 примірників. Зам. № 13-210.

© "Банківська справа", 2013

УДК 336.71:330.133

Олег Колодізєв, *завідувач кафедри банківської справи Харківського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор*

Дар'я Гонтар, *економіст, м. Харків*

УЗАГАЛЬНЕННЯ ПІДХОДІВ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ВАРТОСТІ БАНКУ

Розглядаються підходи до вирішення проблеми недостатнього використання українськими підприємствами, в тому числі банками, інструментарію концепції вартісно орієнтованого управління (value-based management, VBM). Висвітлено проблему відсутності єдиної класифікації видів вартості банку, що перешкоджає впровадженню концепції VBM. Запропоновані заходи з подальшого уточнення та розширення класифікації видів вартості банку.

Ключові слова: *вартісно орієнтоване управління, види вартості банку, ринкова вартість, ознаки класифікації.*

Сучасні умови ведення бізнесу вимагають від менеджменту банків інноваційних підходів до вироблення управлінських рішень у сфері фінансового менеджменту. Проте у працях вітчизняних учених майже немає ґрунтовних досліджень такого інноваційного напряму фінансового менеджменту, як вартісно орієнтоване управління (value-based management, VBM). Концепція VBM передбачає підпорядкування всіх процесів, які відбуваються на підприємстві, єдиній меті — створенню вартості для інвесторів[1]. Інвестори можуть зафіксувати створення вартості у разі отримання дивідендів або зростання ринкового курсу корпоративних прав, тому пріоритетними показниками ефективності функціонування підприємства стають показники доданої вартості, які мають низку переваг порівняно з традиційними критеріями оцінки ефективності діяльності підприємства, такими як чистий прибуток.

Проведене в 2011 р. Інститутом фінансового контролінгу Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана екс-

[1] *Терещенко О.О. Вартісно орієнтований контролінг — інноваційний ресурс управління корпоративними фінансами / О.О. Терещенко, Д.Г. Савчук // Фінанси України. — 2011. — №12. — С. 77—88.*

© *Олег Колодізєв, Дар'я Гонтар, 2013*

пертне дослідження вітчизняних підприємств на предмет використання ними інноваційних інструментів фінансового управління засвідчило надзвичайно низький рівень розвитку вартісно орієнтованого менеджменту. Так, лише 5 % досліджених підприємств розраховують вартісно орієнтовані показники (EVA, CVA). Близько 30 % великих підприємств взагалі не розраховують середньозважену вартість капіталу (WACC) і не використовують ставку дисконтування як для цілей вартісно орієнтованого управління, так і для оцінювання бізнес-проектів. На 16 % досліджених підприємств не проводиться оцінка інвестицій, а керівники фінансово-економічних служб 11 % підприємств не використовують такий інструмент, як ставка дисконтування. Розрахунок ціни залучення власного капіталу з використанням алгоритму CAMP здійснюють лише 0,5 % підприємств[2].

Оскільки в Україні вартісно орієнтоване управління використовується незначною кількістю організацій, і його особливості не достатньо вивчені, актуальним є розвиток відповідного інструментарію управління. Зокрема, ефективність впровадження концепції VBM менеджментом українських банків залежить від однозначного розуміння видів вартості, які використовуються у вітчизняній оціночній практиці, тому доцільно дослідити види вартості банку.

Проблеми класифікації видів вартості підприємства, в тому числі банку, досліджували такі вчені: В.О. Василенко, О.В. Глєбова, В.Є. Єсипов, Д.В. Пєтухов, Н.В. Тепла, М.А. Федотова, В.А. Щербаков, А.А. Якушев[3] та ін. Згадані вчені зробили вагомий внесок у дослідження цієї теми, але деякі теоретичні питання щодо виділення ознак класифікації видів вартості банку залишились невизначеними повною мірою і потребують подальшого уточнення.

Метою статті є розвиток теоретичних основ вартісно орієнтованого управління банком, зокрема в аспекті визначення основних ознак, які можуть бути покладені в основу класифікації видів вартості банку.

Аналіз праць вітчизняних та зарубіжних учених[4] дав змогу встановити, що основними ознаками, за якими класифікуються види вартості

[2] *Терещенко О.О. Вартісно орієнтований контролінг — інноваційний ресурс управління корпоративними фінансами / О.О. Терещенко, Д.Г. Савчук // Фінанси України. — 2011. — № 12. — С. 77—88.*

[3] *Василенко В. О. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. / В.О. Василенко. — К., 2003. — 504 с.; Глебова О.В. Оценка бизнеса : учеб. пособие / О.В. Глебова. — Н/Новгород : НГТУ, 2008. — 238 с.; Есипов В.Е. Особенности оценки стоимости предприятия для конкретных целей [Эл. ресурс] / В.Е. Есипов, В.В. Терехова, Г.А. Маховикова. — Режим доступа: http://www.cfin.ru/finanalysis/value/acting_and_closed.shtml?printversion; Петухов Д.В. Основные цели оценки и виды стоимости в процессе оценки [Эл. ресурс] / Д.В. Петухов. — Режим доступа: http://www.e-college.ru/xbooks/xbook156/book/index/index.html?go=part004*page.htm; Теплая Н.В. Оценка бизнеса : учеб. пособие / Н.В. Теплая. — Сургут : ИЦ СурГУ, 2009. — 193 с.; Федотова М.А. Оценка бизнеса : учеб. пособие / М.А. Федотова, А.Г. Грязнова. — М., 1999. — 314 с.; Щербаков В.А. Оценка стоимости предприятия (бизнеса) / В.А. Щербаков, Н.А. Щербакова. — М. : Омега-Л, 2006. — 288 с.; Якушев А.А. Оценка бизнеса : опорный конспект лекций / А.А. Якушев. — Красноярск, 2004. — 101 с.*

[4] *Василенко В.О. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. / В.О. Василенко. — К., 2003. — 504 с.; Глебова О.В. Оценка бизнеса : учеб. пособие / О.В. Глебова. — Н/Новгород : НГТУ, 2008. — 238 с.; Есипов В.Е. Особенности оценки стоимости предприятия для конкретных целей [Эл. ресурс] / В.Е. Есипов, В.В. Терехова, Г.А. Маховикова. — Режим доступа: http://www.cfin.ru/finanalysis/value/acting_and_closed.shtml?printversion; Петухов Д.В. Основные цели оценки и виды стоимости в процессе оценки [Эл. ресурс] / Д.В. Петухов. — Режим доступа: http://www.e-college.ru/xbooks/xbook156/book/index/index.html?go=part004*page.htm; Теплая Н.В. Оценка бизнеса : учеб. пособие / Н.В. Теплая. — Сургут : ИЦ СурГУ, 2009. — 193 с.; Федотова М.А. Оценка бизнеса : учеб. пособие / М.А. Федотова, А.Г. Грязнова. — М., 1999. — 314 с.; Щербаков В.А. Оценка стоимости предприятия (бизнеса) / В.А. Щербаков, Н.А. Щербакова. — М. : Омега-Л, 2006. — 288 с.; Якушев А.А. Оценка бизнеса : опорный конспект лекций /*

банку, є ступінь ринковості (О.В. Глєбова, Д.В. Пєтухов, М.А. Федотова, А.Г. Грязнова, А.А. Зайцев), цілі оцінки (В.О. Василенко, О.В. Глєбова, Д.В. Пєтухов, М.А. Федотова, А.Г. Грязнова, В.А. Щербаков, Н.А. Щербакова, А.А. Зайцев), передбачуваний стан об'єкта після оцінки[5], підхід до проведення оцінки (В.О. Василенко, О.В. Глєбова, В.Є. Єсипов, В.В. Терехова, Г.А. Маховикова, Д.В. Пєтухов, Н.В. Тепла, М.А. Федотова, А.А. Зайцев), методологія оцінки (В.О. Василенко, О.В. Глєбова, Д.В. Пєтухов, Н.В. Тепла, А.А. Якушев, А.А. Зайцев).

На підставі ознак класифікації, які найбільш часто застосовуються у працях вітчизняних і зарубіжних учених, було складено узагальнену класифікацію видів вартості банку (рисунок).

У процесі дослідження було виділено основні критерії для розмежування видів вартості банку. Види вартості банку, які використовуються у вітчизняній практиці оцінки, розглянуто в таблиця.

Як видно з таблиці, розрізняють вартість банку за наявного використання, ліквідаційну та утилізаційну вартість, інвестиційну, вартість з обмеженим ринком, страхову, балансову, фундаментальну вартість банку та ін. Один і той самий банк у конкретний момент часу можна оцінити по-різному і отримати неоднакову вартість. Наприклад, для успішного банку величина його ринкової та ліквідаційної вартості будуть значною мірою відрізнятися. Проте основним видом вартості, яка використовується для оцінювання банківського бізнесу, є ринкова вартість, що дозволяє розділити всі види вартості банку залежно від цілей оцінки на ринкову та вартість, відмінну від ринкової.

За визначенням експертів, банк є специфічним об'єктом оцінки, тому визначення його вартості іноді ускладнюється. Зокрема, до особливостей банку як об'єкта оцінки відносять:

— значну частку зобов'язань у пасивах банку;
— підвищений рівень концентрації банківських ризиків;
— високий рівень зарегульованості діяльності банків;
— високу частку нематеріальних активів;
— високу витратність діяльності;
— інформаційну закритість.

Висновки. Таким чином, на основі вивчення та узагальнення інформації, а також за результатами проведеного аналізу було запропоновано класифікацію видів вартості банку. Знання про базові види вартості сприятимуть плідному і взаємовигідному діалогу та порозумінню всіх

А.А. Якушев. — Красноярск, 2004. — 101 с.; Цілі та етапи процесу оцінки майна // Офіційний сайт Аналітично-консалтингового центру "Епрайзер" [Ел. ресурс]. — Режим доступу: http://www.appraiser.com.ua/ua/articles/news-15.html; Зайцев А.А. Электронный учебный курс "Оценка бизнеса" [Эл. ресурс] / А.А. Зайцев. — Режим доступа: http://ozenka-biznesa.narod.ru/index.htm.

[5] *Василенко В.О. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. / В.О. Василенко. — К., 2003. — 504 с.; Глебова О.В. Оценка бизнеса : учеб. пособие / О.В. Глебова. — Н. Новгород : НГТУ, 2008. — 238 с.; Есипов В.Е. Особенности оценки стоимости предприятия для конкретних целей [Эл. ресурс] / В.Е. Есипов, В.В. Терехова, Г.А. Маховикова. — Режим доступа: http://www.cfin.ru/finanalysis/value/acting_and_closed.shtml?printversion; Петухов Д.В. Основные цели оценки и виды стоимости в процессе оценки [Эл. ресурс] / Д.В. Петухов. — Режим доступа: http://www.e-college.ru/xbooks/xbook156/book/index/index.html?go=part004*page.htm; Теплая Н.В. Оценка бизнеса : учеб. пособие / Н.В. Теплая. — Сургут : ИЦ СурГУ, 2009. — 193 с.; Федотова М.А. Оценка бизнеса : учеб. пособие / М.А. Федотова, А.Г. Грязнова. — М., 1999. — 314 с.; Цілі та етапи процесу оцінки майна // Офіційний сайт Аналітично-консалтингового центру "Епрайзер" [Ел. ресурс]. — Режим доступу: http://www.appraiser.com.ua/ua/articles/news-15.html; Зайцев А.А. Электронный учебный курс "Оценка бизнеса" [Эл. ресурс] / А.А. Зайцев. — Режим доступа: http://ozenka-biznesa.narod.ru/index.htm.*

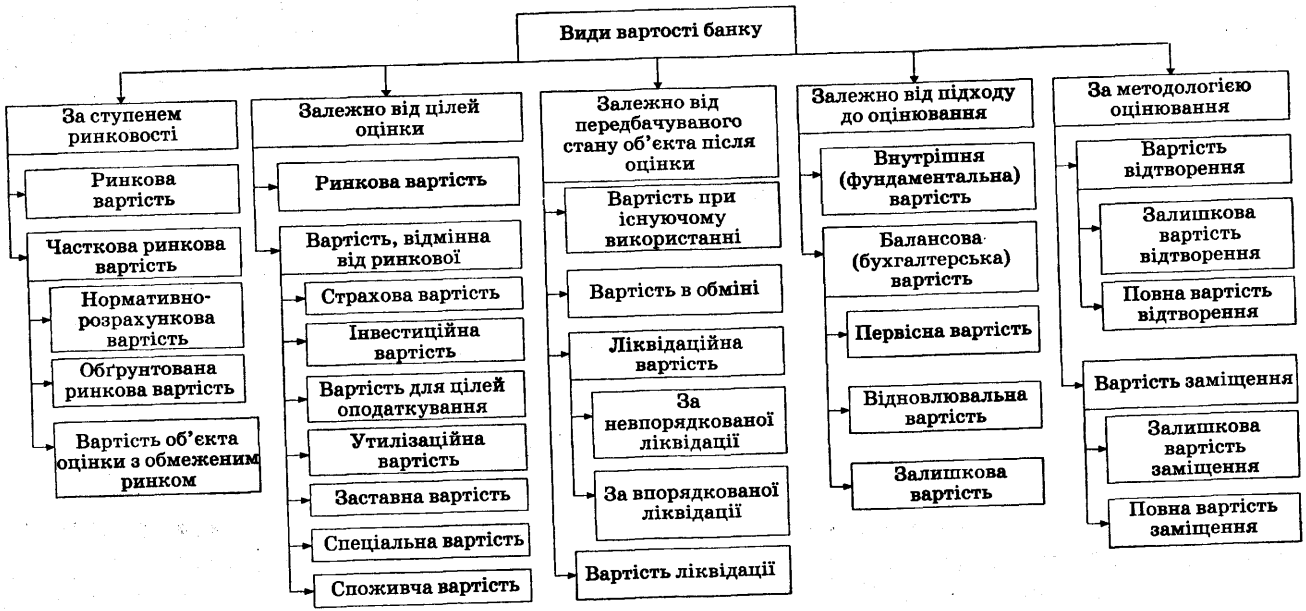

Класифікація видів вартості банку*

** Сформовано автором на основі: Василенко В.О. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. / В.О. Василенко. — К. , 2003. — 504 с.; Глебова О.В. Оценка бизнеса : учеб. пособие / О.В. Глебова. — Н/Новгород : НГТУ, 2008. — 238 с.; Есипов В.Е. Особенности оценки стоимости предприятия для конкретных целей [Эл. ресурс] / В.Е. Есипов, В.В. Терехова, Г.А. Маховикова. — Режим доступа: http://www.cfin.ru/finanalysis/value/acting_and_closed.shtml?printversion; Петухов Д.В. Основные цели оценки и виды стоимости в процессе оценки [Эл. ресурс] / Д.В. Петухов. — Режим доступа: http://www.e-college.ru/xbooks/xbook156/book/index/index.html?go=part004*page.htm; Теплая Н.В. Оценка бизнеса : учеб. пособие / Н.В. Теплая. — Сургут : ИЦ СурГУ, 2009. — 193 с.; Федотова М.А. Оценка бизнеса : учеб. пособие / М.А. Федотова, А.Г. Грязнова. — М., 1999. — 314 с.; Щербаков В.А. Оценка стоимости предприятия (бизнеса) / В.А. Щербаков, Н.А. Щербакова. — М. : Омега-Л, 2006. — 288 с.; Якушев А.А. Оценка бизнеса : опорный конспект лекций / А.А. Якушев. — Красноярск, 2004. — 101 с.; Цілі та етапи процесу оцінки майна // Офіційний сайт Аналітично-консалтингового центру "Епрайзер" [Ел. ресурс]. — Режим доступу: http://www.appraiser.com.ua/ua/articles/news-15.html; Зайцев А.А. Электронный учебный курс "Оценка бизнеса" [Эл. ресурс] / А.А. Зайцев. — Режим доступа: http://ozenka-biznesa.narod.ru/index.htm.*

Види вартості банку, які використовуються у вітчизняній практиці оцінювання*

Вид вартості банку	Суть виду
Ринкова вартість	Вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки (бізнесу) на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна сторона діяла зі знанням справи, розсудливо й без примусу (Постанова КМУ від 10.09.2003 №1440)
Часткова ринкова вартість	Вартість, яка не має достатньої ринковості, зокрема, не обертається на відкритому, масовому та конкурентному ринку, перебуває під жорстким контролем та регулюється державою; інформація про неї є закритою та обмеженою (А.А. Зайцев)
Нормативно-розрахункова вартість	Вартість майнового комплексу, яка розраховується на підставі затверджених відповідними органами управління методик та нормативів (Є.Є. Румянцева). Застосовується у практиці податкової адміністрації та органів державного страхування майна
Обґрунтована ринкова вартість	Розрахункова величина, що відображає найбільш імовірну вартість об'єкта, за якої на ринку відбудеться угода купівлі-продажу при дотриманні всіх умов угоди (ця вартість залежно від обліку витрат і економічної ефективності буває за тривалого використання, переміщення, обґрунтована ринкова вартість об'єкта оцінки як встановленого) (А.С. Пермінов)
Вартість об'єкта оцінки з обмеженим ринком	Вартість об'єкта оцінки, продаж якого на відкритому ринку неможливий або потребує додаткових витрат порівняно з витратами, необхідними для продажу товарів, які вільно обертаються на ринку (А.А. Зайцев)
Вартість, відмінна від ринкової	Вартість, яка оцінюється для різноманітних цілей, на неї впливають суб'єктивні чинники
Страхова вартість	Вартість, що визначається на умовах страхової угоди. Різновидом страхової вартості є компенсаційна вартість — грошова сума, яка необхідна для заміщення, поточного чи капітального ремонту застрахованого активу з метою приведення його в той самий, але не кращий стан, ніж той, в якому він перебував на момент завдання збитків (Д.В. Пєтухов)
Інвестиційна вартість (ІВ)	Вартість, визначена з урахуванням конкретних умов, вимог та мети інвестування в об'єкт оцінки. ІВ об'єкта оцінки використовується з метою врахування умов угоди, у звязку з укладанням якої проводиться оцінювання, в частині необхідності додаткового інвестування або виконання інших вимог, що потребує додаткових матеріальних витрат. Різновидом ІВ є скоригована поточна вартість — чиста поточна вартість, яка визначається при фінансуванні за рахунок пайових внесків і є скоригованою на розмір чистої поточної вартості додаткових ефектів від інших форм фінансування (Д.В. Пєтухов)

Продовження таблиці

Вид вартості банку	Суть виду
Вартість для цілей оподаткування (оподатковувана вартість)	Вартість об'єкта оцінки, яка встановлюється для визначення бази оподаткування і розраховується згідно з положеннями нормативно-правових актів (А.А. Зайцев)
Утилізаційна вартість	Вартість об'єкта оцінки, яка дорівнює ринковій вартості матеріалів, які він в себе включає, з урахуванням витрат на утилізацію об'єктів оцінки (А.А. Зайцев)
Заставна вартість	Вартість об'єкта як предмета застави. У цьому випадку об'єкт оцінюється за ринковою вартістю без включення до неї суми податку на додану вартість (Постанова КМУ від 10.09.2003 № 1440)
Спеціальна вартість	Сума ринкової вартості та надбавки до неї, яка формується за наявності нетипової мотивації чи особливої заінтересованості потенційного покупця (користувача) в об'єкті оцінки. Спеціальна вартість об'єкта визначається на основі розрахунку його ринкової вартості з подальшим збільшенням її на суму надбавки, яка встановлюється з урахуванням особливого інтересу потенційного покупця або користувача. Сума надбавки має бути обґрунтована у звіті про оцінку майна окремо від ринкової вартості (Постанова КМУ від 10.09.2003 № 1440)
Споживча вартість	Вартість, яка існує у свідомості у певного споживача і пов'язана з його власним уявленням про об'єкт оцінки (Офіційний сайт ЗАТ "КрибелКонсалт": www.kribel.ru/ocenka/017.html)
Вартість при використанні	Вартість, яка розраховується з урахуванням сучасних умов використання об'єкта оцінки і може не відповідати його найбільш ефективному використанню (Постанова КМУ від 10.09.2003 № 1440)
Вартість в обміні	Вартість, яка передбачає можливий продаж на вільному відкритому і конкурентному ринку (А.С. Пермінов).
Ліквідаційна вартість	Вартість, яка може бути отримана за умови продажу об'єкта оцінки у строк, що є значно коротшим від строку експозиції подібного майна, протягом якого воно може бути продане за ціною, що дорівнює ринковій вартості. Тобто це залишкова вартість основних фондів на час їх вибуття з експлуатації, обумовленого зношенням (Постанова КМУ від 10.09.2003 № 1440)
Ліквідаційна вартість за вимушеної ліквідації	Розрахункова величина у поточних цінах, що є передбачуваною виручкою від відкритого термінового продажу майна, тобто без проведення відповідних заходів із підвищення вартості активів, за вирахуванням витрат на реалізацію (А.С. Пермінов)
Ліквідаційна вартість за впорядкованої ліквідації	Розрахункова величина у поточних цінах, що є передбачуваною виручкою від відкритого продажу майна за певний період, протягом якого продавець має можливість проведення відповідних заходів з підвищення вартості активів, за вирахуванням витрат на реалізацію (А.С. Пермінов)

Продовження таблиці

Вид вартості банку	Суть виду
Вартість ліквідації	Вартість, яку очікується отримати за об'єкт оцінки, що вичерпав корисність відповідно до своїх первісних функцій (Постанова КМУ від 10.09.2003 № 1440)
Внутрішня (фундаментальна вартість) (ВВ)	Вартість, що передбачає аналітичну оцінку вартості підприємства, засновану на глибокому вивченні та аналізі наявного фінансового і техніко-економічного стану підприємства та очікуваних внутрішніх можливостей його розвитку у майбутньому. Визначення ВВ передбачає врахування усіх позитивних і негативних перспектив розвитку підприємства та ефекту цілісності системи. Таким чином, ВВ залежить від суб'єктивних аналітичних можливостей незалежного експерта-оцінювача (В.В. Панков)
Балансова вартість	Витрати на будівництво або на придбання елементів власних основних засобів, які зараховуються на його баланс (В.В. Царев, А.А. Канторович)
Первісна вартість	Собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів (Наказ Мінфіну України від 27.04.2000 № 92)
Відновлювальна вартість	Сума витрат на відтворення такого самого об'єкта, тобто аналогічного за функціями, з тих самих матеріалів, за таким самим архітектурним проектом (Наказ Мінпромполітики України від 11.09.2003 № 381)
Залишкова вартість	Вартість, яка розраховується як різниця між первісною вартістю та нарахованою амортизацією. Це сума, яку організація отримала б у певний час від реалізації активу після вирахування очікуваних витрат на реалізацію, якщо б актив вже мав вік і стан, очікувані в кінці терміну його корисного використання (Офіційний сайт оцінної компанії "Интерстоимость": www.interstoimost.ru/ocenka/vid-stoimosti.html)
Вартість відтворення	Визначена на дату оцінки поточна вартість витрат на створення (придбання) в сучасних умовах нового об'єкта, який є ідентичним об'єкту оцінки (Постанова КМУ від 10.09.2003 № 1440)
Залишкова вартість відтворення	Вартість відтворення об'єкта оцінки за вирахуванням усіх видів зношення (для нерухомого майна — з урахуванням ринкової вартості земельної ділянки за її наявного використання (прав, пов'язаних із земельною ділянкою)) (А.А. Зайцев)
Повна вартість відтворення	Вартість поточних витрат на виробництво або придбання нового об'єкта, повністю ідентичного оцінюваному за функціональними, конструктивними, експлуатаційними характеристиками (А.С. Пермінов).
Вартість заміщення	Визначена на дату оцінки поточна вартість витрат на створення (придбання) нового об'єкта, подібного до об'єкта оцінки, який може бути йому рівноцінною заміною. Це вартість відтворення аналога за функціями, але із застосуванням нових технологій, дизайну, матеріалів (Постанова КМУ від 10.09.2003 № 1440)

Закінчення таблиці

Вид вартості банку	Суть виду
Залишкова вартість замі-щення	Вартість заміщення об'єкта оцінки за вирахуванням усіх ви-дів зношення (для нерухомого майна — з урахуванням ринко-вої вартості земельної ділянки при її наявному використанні (прав, пов'язаних із земельною ділянкою)) (Постанова КМУ від 10.09.2003 № 1440)
Повна вартість заміщення	Мінімальні поточні витрати з придбання на ринку аналогіч-ного об'єкта, максимально близького за своїми функціональ-ними, конструктивними і експлуатаційними характеристи-ками (А.С. Пермінов)

** Узагальнено автором на основі: Петухов Д.В. Основные цели оценки и виды стоимости в процессе оценки [Эл. ресурс] / Д.В. Петухов. — Режим доступа: http://www.e-college.ru/xbooks/xbook156/book/index/index.html?go=part004*page.htm; Зайцев А.А. Электронный учебный курс "Оценка бизнеса" [Эл. ресурс] / А.А. Зайцев. — Режим доступа: http://ozenka-biznesa.narod.ru/index.htm; Про затвердження Національного стандарту № 1 "Загальні засади оцінки майна і майнових прав" : постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 №1440 // Офіційний вісник України. — 2003. — № 37. — С. 64; Румянцева Е.Е. Оценка рыночной стоимости машин и оборудования / Е.Е. Румянцева. — М. : Дело, 1998. — 238 с.; Пермінов А.С. Оценка бизнеса : курс лекций [Эл. ресурс] / А.С. Перминов. — Режим доступа: http://www.ma-na-ger.ru/teoriya/otsenka-biznesa/129-2010-01-02-14-10-16.html; Офіційний сайт ЗАТ "КрибелКонсалт" [Ел. ресурс]. — Режим доступу: http://www.kribel.ru/ocenka/017.html; Панков В.В. Анализ и оценка состояния бизнеса: методология и практика / В.В. Панков. — М. : Финансы и статистика, 2003. — 206 с.; Царев В.В. Оценка стоимости бизнеса: теория и методология / В.В. Царев, А.А. Канторович. — М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2007. — 576 с.; Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" : наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92 [Ел. ресурс]. — Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-00; Щодо забезпечення обліку основних засобів та інших необоротних активів : наказ Міністерства промислової політики України від 11.09.2003 № 381 [Ел. ресурс]. — Режим доступу: http://tc.nusta.com.ua/dkpku/dgerela/256.htm; Официальный сайт оценочной компании "Интерстоимость" [Эл. ресурс]. — Режим доступа: http://www.interstoimost.ru/ocenka/vid-stoimosti.html.*

сторін, зацікавлених у визначенні вартості банку, у процесі реалізації концепції VBM. Наведені види вартості активно використовуються в оцінній та управлінській практиці в країнах з ринковою економікою. Їх ефективне застосування в нашій країні можливе лише за умови ретельного врахування особливостей вітчизняного законодавства. Результати проведеного дослідження можуть бути використані у майбутньому для подальшого уточнення та розширення класифікації видів вартості банку.

Список використаних джерел:

1. *Терещенко О.О.* Вартісно орієнтований контролінг — інноваційний ресурс управління корпоративними фінансами / О.О. Терещенко, Д.Г. Савчук // Фінанси України. — 2011. — №12. — С. 77—88.

2. *Василенко В.О.* Антикризове управління підприємством : навч. посіб. / В.О. Василенко. — К. , 2003. — 504 с.

3. *Глебова О.В.* Оценка бизнеса : учеб. пособие / О.В. Глебова. — Н. Новгород : НГТУ, 2008. — 238 с.

4. *Есипов В.Е.* Особенности оценки стоимости предприятия для конкретных целей [Эл. ресурс] / В.Е. Есипов, В.В. Терехова, Г.А. Маховикова. — Режим доступа: http://www.cfin.ru/finanalysis/value/acting_and_closed.shtml?printversion.

5. *Петухов Д.В.* Основные цели оценки и виды стоимости в процессе оценки [Эл. ресурс] / Д.В. Петухов. — Режим доступа: http://www.e-college.ru/xbooks/xbook156/book/index/index.html?go=part004*page.htm.

6. *Теплая Н.В.* Оценка бизнеса : учеб. пособие / Н.В. Теплая. — Сургут : ИЦ СурГУ, 2009. — 193 с.

7. *Федотова М.А.* Оценка бизнеса : учеб. пособие / М.А. Федотова, А.Г. Грязнова. — М., 1999. — 314 с.

8. *Щербаков В.А.* Оценка стоимости предприятия (бизнеса) / В.А. Щербаков, Н.А. Щербакова. — М. : Омега-Л, 2006. — 288 с.

9. *Якушев А.А.* Оценка бизнеса : опорный конспект лекций / А.А. Якушев. — Красноярск, 2004. — 101 с.

10. Цілі та етапи процесу оцінки майна // Офіційний сайт Аналітично-консалтингового центру "Епрайзер" [Ел. ресурс]. — Режим доступу: http://www.appraiser.com.ua/ua/articles/news-15.html.

11. *Зайцев А.А.* Электронный учебный курс "Оценка бизнеса" [Эл. ресурс] / А.А. Зайцев. — Режим доступа: http://ozenka-biznesa.narod.ru/index.htm.

12. Про затвердження Національного стандарту № 1 "Загальні засади оцінки майна і майнових прав" : постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 № 1440 // Офіційний вісник України. — 2003. — № 37. — С. 64.

13. *Румянцева Е.Е.* Оценка рыночной стоимости машин и оборудования / Е.Е. Румянцева. — М. : Дело, 1998. — 238 с.

14. *Перминов А.С.* Оценка бизнеса : курс лекций [Эл. ресурс] / А.С. Перминов. — Режим доступа: http://www.ma-na-ger.ru/teoriya/otsenka-biznesa/129-2010-01-02-14-10-16.html.

15. Офіційний сайт ЗАТ "КрибелКонсалт" [Ел. ресурс]. — Режим доступу: http://www.kribel.ru/ocenka/017.html.

16. *Панков В.В.* Анализ и оценка состояния бизнеса: методология и практика / В.В. Панков. — М. : Финансы и статистика, 2003. — 206 с.

17. *Царев В.В.* Оценка стоимости бизнеса: теория и методология / В.В. Царев, А.А. Канторович. — М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2007. — 576 с.

18. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" : наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92 [Ел. ресурс]. — Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-00.

19. Щодо забезпечення обліку основних засобів та інших необоротних активів : наказ Міністерства промислової політики України від 11.09.2003 № 381 [Ел. ресурс]. — Режим доступу: http://tc.nusta.com.ua/dkpku/dgerela/256.htm.

20. Официальный сайт оценочной компании "Интерстоимость" [Эл. ресурс]. — Режим доступа: http://www.interstoimost.ru/ ocenka/vid-stoimosti.html.

21. *Колодізєв О.М.* Формування багаторівневої системи показників фінансування інноваційної діяльності / О.М. Колодізєв // Актуальні проблеми економіки. — 2013. — № 8 (146). — С. 83—91.

22. *Тищенко В.Ф.* Інтегральне оцінювання рівня розвитку інформаційно-комунікаційних технологій як структурної компоненти економіки знань / В.Ф. Тищенко// Актуальні проблеми економіки. — 2012. — № 11(137). — С. 227—238.

23. *Омельченко О.І.* Інтегральна оцінка рівня життя населення регіонів України методом ентропії / О.І. Омельченко, В.Є. Хаустова // Актуальні проблеми економіки. — 2011. — № 2(116). — С. 137—146.

Надійшла до редакції 25.06.2013

Oleg Kolodiziev, Darya Hontar. *Summarization of Approaches to the Classification of the Bank's Value*

The approaches to solving the problem of inadequate use by Ukrainian enterprises, banks including, of the instruments of the concept of the value based management (VBM) are being considered. The problem of the lack of a single VBM is being elucidated which is an obstacle to introducing the concept of VBM. The measures are being proposed as to making the classification of VBM more precise and extended.

CONTENTS

THE PROBLEMS OF MACROECONOMICS

Olexandr Dziubliuk, Tetiana Zaparaniuk. Monetary-Credit Policy as a Key Instrument for Overcoming Financial Crisis in Developing Countries 3

Sergii Khodakevych. The Measures of Government Policy in Banking Sphere in the Light of Structural Reformation of Economy 18

Tetiana Ostapenko. Control as a Function of Managing Foreign Economic Activities 29

Mariya Korobenko. The Analysis of Financial Steadiness of Ukraine's Banking Sector 38

Olga Utkyna. Communication Policy of the National Bank of Ukraine and Rate of Exchange 61

BANKING TECHNOLOGIES

Volodymyr Bobyl. The Development of Alternative Banking in Ukraine.... 75

Oleg Kolodiziev, Darya Hontar. Summarization of Approaches to the Classification of the Bank's Value 82

SCIENTISTS ANALYSE

Olexii Vasylyev. Synergetic Model of the Labour Market's Self-Regulation under the Conditions of Crisis 91

Oleg Shevchouk, Oksana Shevchouk. Modern State and Prospects of Consumer Crediting in Ukraine 97

Halyna Kryshtal. The System Management by Credit Risks of Commercial Banks 105

Tamila Shcherbakova. Modern Tendencies in Implementing Competitive Policy 113

REVIEW

Olexii Plotnikov. New Philosophy of the Development of Geofinancial Space 123